

Jabatan Bantuan Guaman

Perceraian ORANG BUKAN BERAGAMA ISLAM

www.jbg.gov.my

[jabatanbantuanguaman](https://www.facebook.com/jabatanbantuanguaman)

IBU PEJABAT:
JABATAN BANTUAN GUAMAN
ARAS 1,
BANGUNAN HAL EHWAL UNDANG-UNDANG,
PRESINT 3,
PUSAT PENTADBIRAN KERAJAAN PERSEKUTUAN
62692 PUTRAJAYA

NO. TELEFON:
03-88851827 (Sivil) | 03-88851826 (Syariah)
NO. FAKSIMILE: 03-88851829/1830/1831
PORTAL: www.jbg.gov.my

CATATAN:
RISALAH INI IALAH SUATU PENERANGAN RINGKAS UNTUK
PENGETAHUAN ORANG RAMAI SAHAJA. IA BUKAN NASIHAT
UNDANG-UNDANG YANG LENGKAP DAN TERPERINCI.

Kesan utama selepas perceraian ialah-

- kedua-dua pihak boleh berkahwin dengan pihak yang lain;
- hak-hak pihak ditentukan oleh mahkamah.

Mahkamah dalam mendengar permohonan perceraian, perlu menyiasat dan memastikan bahawa fakta-fakta yang didakwa menyebabkan atau membawa kepada keretakan perkahwinan itu hendaklah memberikan perhatian kepada satu atau lebih daripada fakta yang berikut:

- bahawa responden telah melakukan zina dan pempetisyen tidak boleh tahan untuk tinggal bersama responden;
- bahawa responden telah berkelakuan dengan cara yang pempetisyen tidak boleh dijangka secara munasabah untuk tinggal bersama responden. Mahkamah akan mengambil kira perwatakan, pembawaan, perangai dan tingkah laku pempetisyen dan responden sebagaimana yang dibuktikan dalam keterangan;
- bahawa responden telah meninggal langsung pempetisyen selama tempoh yang berterusan sekurang-kurangnya dua tahun sebelum mengemukakan petisyen perceraian;
- bahawa pihak-pihak kepada perkahwinan itu telah tinggal berasingan selama tempoh yang berterusan sekurang-kurangnya dua tahun sebelum sahaja pengemukaan petisyen perceraian itu dibuat.

9

Apakah alasan tunggal bagi perceraian dan faktor-faktor yang diambil kira oleh mahkamah?

Suatu petisyen perceraian boleh difaiklan atas alasan bahawa perkahwinan itu telah retak dan tidak dapat lagi dipulihkan.

10

Apakah kesan daripada perceraian/pembubarannya perkahwinan?

(a) bahawa responden telah melakukan zina dan pempetisyen tidak boleh tahan untuk tinggal bersama responden;

(b) bahawa responden telah berkelakuan dengan cara yang pempetisyen tidak boleh dijangka secara munasabah untuk tinggal bersama responden. Mahkamah akan mengambil kira perwatakan, pembawaan, perangai dan tingkah laku pempetisyen dan responden sebagaimana yang dibuktikan dalam keterangan;

(c) bahawa responden telah meninggal langsung pempetisyen selama tempoh yang berterusan sekurang-kurangnya dua tahun sebelum mengemukakan petisyen perceraian;

(d) bahawa pihak-pihak kepada perkahwinan itu telah tinggal berasingan selama tempoh yang berterusan sekurang-kurangnya dua tahun sebelum sahaja pengemukaan petisyen perceraian itu dibuat.

11

Apakah dokumen yang diperlukan untuk memfailkan permohonan perceraian?

Dokumen-dokumen yang diperlukan untuk memfailkan perceraian adalah seperti yang berikut:

- Salinan sijil perkahwinan atau dokumen lain yang boleh membuktikan perkahwinan;
- Salinan sijil kelahiran anak-anak hasil daripada perkongsian perkahwinan (jika ada);
- sijil tribunal Pendamaian;
- kad pengenalan;
- nama/ alamat/ pekerjaan suami/isteri;
- nama/ alamat majikan suami/isteri; dan
- laporan-laporan berkaitan-
 - laporan perubatan;
 - laporan polis;
 - penyata gaji suami/ isteri;
 - bukti berhubung dengan pertukaran alamat; dan
 - dokumen sokongan lain yang berkaitan (jika ada).

1

Apakah yang dimaksudkan dengan perceraian?

Perceraian ialah pembubaran sesuatu perkahwinan yang masih sah dan wujud di mana ia menandakan perpisahan antara seorang suami dengan seorang isteri yang diiktiraf oleh undang-undang dan akibatnya ia membolehkan seseorang bekas suami atau isteri itu berkahwin lain.

2

Mengapakah perceraian yang melibatkan orang yang bukan beragama Islam mesti melalui proses mahkamah?

Di Malaysia, semua perceraian yang melibatkan orang bukan beragama Islam hendaklah dilakukan mengikut peruntukan Akta Membaharui Undang-Undang (Perkahwinan dan Perceraian) 1976 [Akta 164] dan hanya Mahkamah Tinggi yang mempunyai bidang kuasa untuk membenarkan perceraian dan dekri perceraian.

3

Apakah kedudukan perkahwinan yang dilakukan sebelum Akta 164 dikuatkuasakan?

Semua perkahwinan yang telah dilangsungkan sebelum Akta 164 berkuat kuasa dianggap sebagai perkahwinan yang telah didaftarkan di bawah Akta 164 sekiranya perkahwinan tersebut telah dilangsungkan secara sah di bawah undang-undang, agama atau adat.

4

Apakah syarat-syarat yang perlu dipatuhi sebelum permohonan perceraian dibuat?

Terdapat beberapa syarat yang mesti dipatuhi sebelum permohonan perceraian difailkan di mahkamah iaitu-

- (a) permohonan perceraian hanya boleh difailkan di mahkamah selepas tamat tempoh dua tahun dari tarikh perkahwinan melainkan jika terdapat permohonan kepada Hakim untuk membuat permohonan perceraian dalam tempoh tertentu atas alasan bahawa hal itu ialah suatu hal yang terbit daripada hal keadaan atau kesusahan yang terkecuali yang dideritai oleh sesuatu pihak. Syarat ini adalah untuk menghalang seseorang daripada berkahwin secara gopoh atau mengadakan perkahwinan percubaan dan juga untuk menghalang mereka mlarikan diri daripada perkahwinan tanpa apa-apa percubaan untuk berdamai;
- (b) mendapatkan sijil daripada tribunal perkahwinan di Jabatan Pendaftaran Negara (JPN) berdekatan dengan tempat tinggal mereka atau pun berdekatan dengan tempat tinggal terakhir mereka yang memperakui bahawa ia telah gagal untuk mendamaikan pihak-pihak.

5

Apakah hal keadaan yang membolehkan seseorang memohon dikecualikan daripada keperluan untuk mendapatkan sijil tribunal perkahwinan di JPN?

Salah satu pihak boleh memohon untuk pengecualian merujuk kes ke tribunal atas alasan yang berikut:

- (a) salah satu pihak ditinggal langsung dan pihak satu lagi tidak dapat dikesan;
- (b) salah satu pihak telah menetap di luar negara dan berkemungkinan tidak balik ke Malaysia dalam tempoh 6 bulan selepas tarikh permohonan perceraian difailkan;
- (c) responden telah dipanggil ke hadapan tribunal pendamaian tetapi gagal/enggan berbuat demikian;
- (d) responden dipenjarakan untuk suatu tempoh lima tahun atau lebih;
- (e) salah satu pihak mendakwa pihak yang satu lagi mengalami sakit mental yang tidak dapat dirawati;
- (f) mahkamah berpuas hati bahawa terdapat hal keadaan luar biasa yang akan menyebabkan rujukan ke tribunal pendamaian adalah tidak wajar;
- (g) salah satu pihak telah memeluk agama Islam; dan
- (h) pihak-pihak telah memfailkan petisyen perceraian bersama.

6

Apakah jenis-jenis permohonan perceraian?

Jenis-jenis permohonan perceraian adalah seperti berikut:

- (i) permohonan perceraian bersama (*joint petition*) merujuk kepada keadaan di mana suami dan isteri bersama-sama memfailkan petisyen perceraian ke Mahkamah; dan
- (ii) permohonan perceraian oleh salah satu pihak (*single petition*) merujuk kepada keadaan di mana salah satu pihak kepada perkahwinan iaitu suami atau isteri, memfailkan petisyen perceraian ke mahkamah.

7

Bagaimanakah sesuatu perkahwinan itu boleh dibubarkan?

(i)

Pembubaran atas alasan masuk Islam (seksyen 51 Akta 164)

Jika salah satu pihak kepada sesuatu perkahwinan sama ada si suami atau isteri telah memeluk agama Islam, maka mana-mana pihak kepada perkahwinan tersebut boleh, secara sendiri memfailkan petisyen perceraian di bawah seksyen 51 atau seksyen 53 Akta 164, atau secara bersama memfailkan petisyen perceraian kepada Mahkamah di bawah seksyen 52.

(ii)

Pembubaran dengan persetujuan bersama (seksyen 52 Akta 164)

Jika suami dan isteri bersama-sama bersetuju supaya perkahwinan mereka dibubarkan, mereka boleh, setelah tamat dua tahun dari tarikh perkahwinan mereka, memfailkan suatu petisyen perceraian bersama kepada Mahkamah.

Permohonan pembubaran perkahwinan dengan persetujuan bersama ini boleh difailkan sekiranya –

- (a) kedua-dua pihak telah secara rela hati dan tanpa paksaan telah bersetuju untuk bercerai;

(b)

terdapat peruntukan yang sewajarnya dibuat bagi isteri dan bagi nafkah, pemeliharaan serta penjagaan anak (jika ada); dan dibuat selepas dua tahun dari tarikh perkahwinan.

(c)

Apakah jenis-jenis pembatalan perceraian yang boleh difailkan di mahkamah?

(i)

Terdapat alasan bahawa perkahwinan itu adalah tidak sah (seksyen 69 Akta 164)

Sesuatu perkahwinan yang berlaku selepas tarikh Akta 164 mula berkuat kuasa hendaklah menjadi tidak sah jika –

(a)

pada masa perkahwinan itu salah satu pihak telah pun berkahwin dengan sah dan bekas suami atau isteri bagi pihak itu masih hidup pada masa perkahwinan itu dan perkahwinan yang terdahulu itu masih berkuat kuasa pada masa itu;

(b)

seseorang lelaki yang berkahwin di bawah umur 18 tahun, atau seseorang perempuan yang berumur lebih daripada 16 tahun tetapi tidak melebihi 18 tahun, yang berkahwin tanpa suatu lesen khas yang diberi oleh Ketua Menteri/Menteri Besar

(c)

pihak-pihak itu adalah dalam tali persaudaraan yang dilarang berkahwin melainkan jika diberikan suatu lesen khas oleh Ketua Menteri/Menteri Besar; atau

(d)

pihak-pihak itu masing-masingnya bukan merupakan seorang lelaki dan perempuan.

(ii)

Terdapat alasan bahawa perkahwinan itu boleh dibatalkan (seksyen 70 Akta 164)

Sesuatu perkahwinan yang berlaku selepas tarikh Akta 164 mula berkuat kuasa hendaklah menjadi boleh batal hanya atas alasan yang berikut sahaja, iaitu bahawa –